

REFERAT Klima-, Natur- og Miljøudvalget - 2022-2025

d. 06-02-2023

Mødedato Mandag d. 06. februar 2023 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet

Indholdsfortegnelse

Status Varmeplan.....	3
Indkomne forlag og meddelte godkendelser om fjernvarme.....	4
Drøftelse af vision og mål/principper i forbindelse med selskabsgørelse af affalds- og ressourceomr	6
Status vedrørende idriftssættelse af de justerede ordninger pr. 27. februar 2023.....	7
Anlægsbevilling - Stormflodsbeskyttelse Tirsbæk Strandvej.....	9
Indsatsplan til grundvandsbeskyttelse i Trekantområdet.....	12
Orientering om brug af forsinkelsesområde i Fløjstrup under ekstrem nedbørshændelse i januar 202	15
Forslag til anlægsbudget 2023 for natur, vand og friluftsliv.....	17
Det videre samarbejde med Den Danske Naturfond og nedsættelse af styregruppe.....	19
Oplæg til nyt EU-projekt om samskabelse mellem kommunen, frivillige foreninger mfl. omkring by	20
Fagudvalgenes klimahandleplaner, årsstatus og evaluering.....	22
Klimapulje - Klimavenlig tandpleje.....	23
Indstillinger til KL's Klimapris 2023.....	26
Studietur 2023 - drøftelse af muligheder.....	28
Hærvejsprojekt Vejle - fondssøgning.....	29
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	32
Meddelelser.....	33
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	34

Punkt 14: Status Varmeplan

00.16.00-P15-1-22

Resume

På mødet i KNMU orienterer forvaltningen om status for udrulning af fjernvarme, lokalvarme, samt status for byer, hvor der ikke er varmegrundlag for udrulning af fjernvarme.

Varmegruppen i Aagaard-Gravens har indsendt vedhæftede bemærkninger til fjernvarmeudrulning, som også drøftes på mødet.

Sagsfremstilling

Varmeplanen for Vejle Kommune vedtages endeligt 8. februar, på mødet i KNMU orienteres udvalget om status for udrulning af fjernvarme og lokalvarme i forhold til varmeplanen.

Der er indsendt et brev fra varmegruppen i Aagaard-Gravens, og det drøftes hvordan Vejle Kommune kan understøtte udrulning.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at det drøftes hvordan Vejle Kommune kan understøtte udrulning af fjernvarme.

Beslutning

Drøftet. Forvaltningen arbejder videre med et fællesskriv fra TVIS ejerkommunerne til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Bilag

Brev vedr. fjernvarme - Kolding og Vejle Kommune

Punkt 15: Indkomne forslag og meddelte godkendelser om fjernvarme

13.03.01-P19-1-23

Resume

På baggrund af KNMU's beslutning af 2. maj 2022

om delegation af kompetence for at fremme sagsbehandlingen af fjernvarmeprojekter, orienteres hermed om indkomne forslag og godkendte projekter i forbindelse med fjernvarmeforsyning.

Sagsfremstilling

Industri og Landbrug har modtaget følgende projektforslag:

- Projektforslag om fjernvarmeforsyning af boligområde ved Bakkeager og Slotsager i Bredballe. Området har tidligere været forsynet med naturgas. Området støder op til eksisterende forsyningsområde for Trefor Varme A/S
- Projektforslag om fjernvarmeforsyning af erhvervsområde ved Syssevej i det nordlige Vejle. Området har tidligere været forsynet med naturgas. Området støder op til eksisterende forsyningsområde for Trefor Varme A/S.

Begge projektforslag er indsendt af Trefor Varme A/S. Projektforslagene er godkendelsespligtige efter projektbekendtgørelsen og har været i 4 ugers høring jf. projektbekendtgørelsens § 18.

Industri og Landbrug har godkendt følgende projektforslag:

- Fjernvarmeforsyning af boligområde i det nordlige Egtved, som konverteres fra naturgas til fjernvarme af Egtved Varmeværk. Der vil være en samfundsøkonomisk fordel på 1.052.731 kr. svarende til en besparelse på 25 % i forhold til individuelle varmepumpeløsninger. Det selskabsøkonomiske resultat viser en positiv likviditet fra år 12, og nutidsværdien vil være 36.644 kr. over 20 år. Kunderne vil over en 10-årig periode opnå en besparelse på henholdsvis 98.996 kr. og 160.555 kr. for mindre og mellemstore ejendomme. Der vil være en årlig reduktion af CO₂ udledning på 31 ton i forhold til opvarmning med naturgas.
- Fjernvarmeforsyning af Farre by (bolig og erhverv), som konverteres fra naturgas til fjernvarme af Give Fjernvarme. Der vil være en samfundsøkonomisk fordel på 13.500.000 kr. i forhold til individuelle varmepumpeløsninger. Det selskabsøkonomiske resultat viser en positiv likviditet fra år 12, og projektet er rentabelt med et overskud på ca. 245.000 kr. over 20 år. Kunderne vil over en 10-årig periode opnå en besparelse på henholdsvis 134.683 kr., 193.182 kr. og 4.133.978 kr. for mindre, mellemstore og større ejendomme. Der vil være en årlig reduktion af CO₂ udledning på 284 ton i forhold til opvarmning med naturgas.
- Fjernvarmeforsyning af det tidligere Give sygehus, som konverteres fra naturgas til fjernvarme af Give Fjernvarme. Der vil være en samfundsøkonomisk fordel på 4.053.870 kr. i forhold til en varmepumpeløsning. Det selskabsøkonomiske resultat viser en positiv nutidsværdi på 3.927.894 kr. over 20 år. Den samlede omkostning for kunderne vil over en 10-årig periode udgøre 5.512.013 kr., hvor den samlede omkostning ved en varmepumpeløsning vil udgøre 10.747.597 kr. Der vil være en årlig reduktion af CO₂ udledning på 70 ton i forhold til opvarmning med naturgas.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Vejle Kommunes klimaplan har en række målsætninger om at understøtte udbredelsen af fjernvarme og derigennem skabe en mere grøn varmeforsyning i Vejle Kommune.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Kortbilag - projektforslag Syssevej, Vejle

Kortbilag - projektforslag Bakkeager og Slotsager, Vejle

Punkt 16: Drøftelse af vision og mål/principper i forbindelse med selskabsgørelse af affalds- og ressourceområdet

08.03.00-G01-2-22

Resume

Processen omkring selskabsgørelse af affalds- og ressourceområdet er så småt opstartet med en første drøftelse af udkast til overordnet proces, vision og retningsgivende mål/principper på udvalgets møde den 16. januar 2023. Udvalgets drøftelse af og input til udkast til vision og mål/principper fortsættes, og der fremlægges forslag til den videre overordnede proces.

Sagsfremstilling

I Vejle, og alle andre kommuner, skal en lang række spørgsmål stilles og overvejelser gøres politisk, strategisk, juridisk, organisatorisk, økonomisk, forretningsmæssigt, processuelt – og ikke mindst – hvad skal borgere, virksomheder og samarbejdspartnere opleve fremadrettet efter en selskabsgørelse af affalds- og ressourceområdet.

Det foreslås, at retningen i dette arbejde, sættes gennem vision og retningsgivende mål/principper for området efter en selskabsgørelse. Vision og mål/principper, der kan være retningsgivende i processen og i valg af løsningsmodeller frem mod den egentlige selskabsgørelse, og som efter selskabsgørelsen lever videre og spejles i blandt andet selskabets ejerstrategi.

På udvalgets møde den 6. januar 2023 gav forvaltningen en kort status omkring selskabsgørelsen, herunder forslag til overordnet proces, samt forelagde udkast til vision og mål/principper til udvalgets drøftelse. Dette fremgår af bilag 1. Denne drøftelse genoptages, hvor udvalget kan komme med input til de fremlagte forslag.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima-, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Politisk har Vejle Kommune sat den klimamæssige dagsorden højt gennem mange år, haft store ambitioner og har derfor også været blandt de fremmeste på området. Selskabsgørelse af området har stor betydning for den fremadrettede drift og den videre udvikling af området, herunder ambitionsniveauet for direkte genbrug, genanvendelse, den cirkulære økonomi, borger- og virksomhedsinddragelse, som i sidste ende spiller ind på klimaaftrykket og Vejle Kommunes bidrag til at leve op til de fælleseuropæiske og nationale målsætninger samt Vejle Kommunes egen klimaplan.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udkast til proces, vision og mål/principper drøftes.

Beslutning

Drøftet. Der vil være temamøde i Byrådet den 8. marts 2023.
Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Bilag

Bilag 1. Selskabsgørelse - Forslag til overordnet proces, principper og vision

Punkt 17: Status vedrørende idriftssættelse af de justerede ordninger pr. 27. februar 2023

07.00.00-G01-5-22

Resume

Den nationale aftale "Klimaplan for grøn affaldssektor og cirkulære økonomi" og efterfølgende affaldsbekendtgørelse af den 9. december 2020 sætter rammerne for, hvorledes kommunerne skal sikre affaldsindsamling i 10 fraktioner. På den baggrund implementeres justerede indsamlingsordninger pr. 27. februar 2023. Forvaltningen vil på mødet give en samlet status på klargøring af opstart, herunder status for borgernes valg af tønningsfrekvens, hvad der er sket, og hvad der vil ske.

Sagsfremstilling

Baggrund

I henhold til at udmønte gældende affaldsbekendtgørelse af den 9. december 2020 godkendte byrådet den 18. august 2021, jf. punkt 158, justeringer til de nuværende indsamlingsordninger for husholdningsaffald. De justerede indsamlingsordninger implementeres fra den 27. februar 2023. Der er tale om justeringer til de nuværende ordninger, da Vejle Kommune i forvejen stort set imødekommer de nationale krav med undtagelse af fraktionen mad- og drikkekartoner. Vejle Kommune lever dermed op til de nationale krav om husstands-nær affaldsindsamling i 10 fraktioner pr. 27. februar 2023.

Opsummering af de justerede ordninger

- Dagrenovation (mad- og restaffald) og genanvendeligt affald (papir, karton, plast, metal, mad- og drikkevarekartoner)
 - Standardløsning for mad- og restaffald er 14-dags tømning. Ugetømning kan tilkøbes (indtil 27. februar er der som standard tale om ugetømning).
 - Standardløsning for den genanvendelige beholder vil også være 14-dags tømning (indtil 27. februar er der tale om fireugers tømning).
- Genbrugsordningen
 - Storskraldsordningen fortsætter som en bestillerordning. Ordningen ændrer navn til Genbrugsordning.
 - Borgeren kan bestille afhentning af effekter til genbrug og kan benytte ordningen op til 18 gange om året.
- Tekstiler
 - Håndteres som sækkeindsamling gennem Genbrugsordningen, som beskrevet ovenfor.
- Glasemballage
 - Ordningen fortsætter i uændret form af husstands-nære kuber eller aflevering på genbrugspladser.
- Farligt affald (den røde kasse)
 - Ordningen fortsætter i uændret form som en obligatorisk henteordning. Den røde kasse med farligt affald afhentes sammen med enten dagrenovation eller genanvendeligt affald.
- Tilkøbsordninger vedrørende henteordning for pap
 - Borgerne tilbydes en tilkøbsmulighed af en 1-rums beholder til pap på min. 240 liter, hvor de afholder engangsudgiften til køb af beholder og med fireugers tømning.

- Tilkøbsordninger vedrørende henteordninger for pap og haveaffald
 - Haveaffaldsbeholder fortsætter i uændret form.

Det er fortsat muligt, som i dag, at alle ovenstående fraktioner, med undtagelse af dagrenovation (mad- og restaffald), kan afleveres på kommunens genbrugspladser.

Borgernes valg af tømmefrekvens opgjort pr. 30. januar 2023

I forbindelse med de justerede ordningers ikrafttræden 27. februar 2023 har 87% af borgerne valgt standardløsningen med tømning af dagrenovation hver 14. dag mens 13% har valgt ugetømning.

Økonomi

Gebyrer er godkendt i forbindelse med budget 2023.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

De justerede ordninger understøtter den nationale klimaplan og bidrager til et ensartet indsamlingssystem på tværs af kommuner med målet om en øget og bedre sortering og dermed højere genanvendelsesprocent. De understøtter ligeledes Vejle Kommunes ønske om at være i den grønne førertrøje og bidrager således til Vejle Kommunes Klimaplan 2020-2050 såvel som Vejle Kommunes Affalds- og Ressourceplan 2020-2032. Dermed er der skabt sammenhæng mellem de forskellige planer, der er afgørende for arbejdet på affalds- og ressourceområdet. Der ligger en potentiel klimaeffekt i forbindelse med de justerede ordninger, som følge af et forventeligt reduceret antal tømninger og deraf færre kørt kilometer.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 18: Anlægsbevilling - Stormflodsbeskyttelse Tirsbæk Strandvej

00.16.00-P20-14-22

Resume

Et tiltag i Vejle Kommunes stormflodsstrategi og risikostyringsplan er at etablere stormflodsbeskyttelse langs med Tirsbæk Strandvej. Vejle Kommune har søgt Realdania om medfinansiering til etablering af et naturbaseret og rekreativt stormflodsbeskyttelses anlæg. Realdania har givet tilsagn om et tilskud på op til 24,7 mio. kr. til beskyttelsen. Beløbet er betinget af, at Vejle Kommune finansierer et tilsvarende beløb. Der søges om godkendelse til igangsætning af stormflodsbeskyttelsesprojektet, og anlægsbevilling til projektets første fase – udvikling og konkretisering.

Sagsfremstilling

Vejle blev i 2011 af staten udpeget som et risikoområde for oversvømmelser og dermed pålagt at udarbejde en bindende Risikostyringsplan hvert 6. år. Vejle Byråd vedtog ydermere at udarbejde en stormflodsstrategi, som skulle sætte en retning for, hvordan byen håndterer stormflod og stigende havvand for at sikre eksisterende borgeres tryghed og en fremtidig byudvikling.

Vejles stormflodsstrategi blev den 9. december 2020 vedtaget af Vejle Byråd. Strategien er, at Vejle skal skabe en adaptiv stormflodsbeskyttelse, "der gror med byen". Strategien siger, også at tiltagene skal skabe merværdi og være rekreative, og at vi, som vedtaget i Vejles Resiliensstrategi, skal gøre vandet til et aktiv for den urbane og sociale kapital.

Vejle Kommune blev i 2019 udpeget som et af 10 pilotprojekter i Realdanias partnerskab "Byerne og det stigende havvand". Vejle Kommune brugte muligheden til at i foråret 2020 afholde idékonkurrencen Kanten, hvor arkitekter og kunstnere inviteredes til at komme med innovative bud på fremtidens stormflodsbeskyttelse i Vejle. De præmierede forslag danner baggrund for projektet Membranen; et multifunktionelt, naturbaseret og rekreativt stormflodsbeskyttelses anlæg langs med Tirsbæk Strandvej. Projektet vil ikke kun beskytte mod stormflod, men også afprøve en nytænkende og innovativ form for urban kystbeskyttelse på naturens præmisser, hvor der udforskes et alternativ til "hård" kystsikring. Projektet vil forsøge at bidrage til at forbedre vandmiljøet i Vejle Fjord i synergi med projektet Sund Vejle Fjord.

Stormflodsstrategien viser en retning for en faseopdelte stormbeskyttelses af Vejle by og havn, der består af en række delprojekter, som sammen skaber en samlet sikringslinje. Langs med Tirsbæk Strandvej skal en beskyttelse anlægges til kote 2.5/3.0 meter. Projektet vil udgøre denne beskyttelse.

Som et af pilotprojekterne i "Byerne og det stigende havvand" fik Vejle Kommune i 2022 mulighed for at søge om anlægsfinansiering hos Realdania. Vejle Kommune besluttede på fællesmøde med Økonomiudvalget og Klima-, Natur- og Miljøudvalget den 28. februar 2022 at søge om medfinansiering hos Realdania (se Bilag Ansøgning). Den 22. juni 2022 meddelte Realdania, at de har valgt at bevillige Vejle Kommune 24,7 mio. kroner til projektet. Bevillingen forudsætter en egenfinansiering på 24,7 mio. kroner fra Vejle Kommune.

Projektet er i tråd med indeværende politiske konstitueringsaftale i Vejle Byråd, om en vedvarende ambitiøs klimaindsats, en forbedring af havmiljøet i Vejle Fjord og en udmøntning af stormflodsstrategien.

Projektet er inddelt i to faser (se bilag Procesplan):

Fase 1 – Udviklings- og konkretiseringsfase (2023-2026), hvor anlæggets opbygning og beskyttelsesevne fastslås, i samarbejde med faglige eksperter og rådgivere. Fasen leder frem til et vidensgrundlag, hvorpå projektet kan udbydes og realiseres.

Fase 2 – Anlægs- og realiseringsfase (2026-2027), hvor der på baggrund af resultaterne i Fase 1, projekteres og anlægges et endeligt vedtaget projekt.

Der har i januar 2023 været afholdt fælles gåtur i projektområdet med Realdania, Kystdirektoratet, Økonomiudvalget og Klima-, Natur- og Miljøudvalget, samt fællesmøde for Økonomiudvalget og Klima-, Natur- og Miljøudvalget om projektet.

Der nedsættes en politisk styregruppe bestående af udvalgsformænd for Klima-, Natur- og Miljøudvalget, Teknisk Udvalg og Økonomiudvalget.

Økonomi

Projektets samlet økonomi er anslået til 49,4 mio. kr., hvoraf Realdania kan medfinansiere 24,7 mio. kr. Vejle Kommune skal således finansiere 24,7 mio. kr.

Tidshorizonten for projektet er opstart i 2023 af udviklings- og konkretiseringsfase, som sker i årene 2023-2025, hvorefter realiseringsfasen igangsættes med afslutning i 2027.

Da der ikke er afsat økonomi i eksisterende budget, søges der her om finansiering fra pulje til medfinansiering (fondsmidler) afsat under ØU til opstart af fase 1 på 4,85 mio. kr. fordelt på årene 2023 til 2025 jf. økonomiskemaet. Projektet kan stoppes efter fase 1 uden tilbagebetaling til Realdania. Hvis det ønskes at realisere projektet med fase 2, skal der findes yderligere finansiering på 19,9 mio. kr. fordelt over 2024-2027.

I fase 1 vil driftsomkostninger være minimale og i forbindelse med igangsætning af fase 2 vil de endelige driftsomkostninger til anlægget fremgå.

Ny/ændring af Anlægsbevilling (i 1.000 kr.)				
Udvalg	Stednr	Projekt	Udgift	Indtægt
KNMU	089.xxx	Stormflodsbeskyttelse - Membranen	9.700	-4.850
Ændring af anlægsbevillinger i alt			9.700	-4.850

Tillægsbevilling til rådighedsbeløb (i 1.000 kr.)				Budgetår	Konsekvenser i overslagsår		
Udvalg	Stednr	Projekt	U/I	2023	2024	2025	2026
Tillægsbevilling:							
KNMU	089.xxx	Stormflodsbeskyttelse - Membranen	U	1.642	4.015	3.194	
KNMU	089.xxx	Membran - Fondsmoms	U	158	385	306	
KNMU	089.xxx	Membran - RealDania	I	-900	-2.200	-1.750	
Finansiering:							
ØU	005.275	Pulje til fondsmedfinansiering	U		-4.850		
Tillægsbevilling netto i alt				900	-2.650	1.750	0
Kassen (- = forbrug)				-900	2.650	-1.750	0

Figur 1: sagens økonomiske konsekvenser

Opsummering af de bevillingsmæssige konsekvenser

Sagen medfører, at der gives anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 9,7 mio. kr. i udgift og 4,85 mio. kr. i indtægt til Fase 1. Udgiften på netto 4,85 mio. kr. finansieres af Økonomiudvalgets pulje til fondsmedfinansiering hvor der er afsat 13,8 mio. kr. i 2024. Forskydning mellem årene reguleres via kassen.

Høring

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Projektet er en del af at gøre Vejle til en resilient by, som er modstandsdygtig mod oversvømmelser på en naturbaseret og rekreativ måde. I forbindelse med materialevalgene i anlægget vil der arbejdes på at bruge materialer med så lavt CO₂-aftryk som muligt.

Sagens videre forløb

Sagen behandles af Økonomiudvalget og byrådet.

Sagen sendes til orientering i Teknisk Udvalg.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

- at udvalget over for byrådet anbefaler, at projektet igangsættes,
- at de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. bevillingsskema under afsnittet økonomi, og
- at der nedsættes en politisk styregruppe, bestående af formand fra henholdsvis Klima-, Natur og Miljøudvalget, Teknisk Udvalg og Økonomiudvalget.

Beslutning

Anbefalet.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Bilag

Realdania Ansøgning Membranen

Aktivitets- procesplan Membranen

Punkt 19: Indsatsplan til grundvandsbeskyttelse i Trekantområdet

09.08.24-P16-1-22

Resume

Denne indsatsplan omhandler 19 vandværker i den sydlige del af Vejle Kommune. På baggrund af markante ændringer i disse vandværkers indvindingsstruktur, har Vejle Kommune bedt Miljøstyrelsen lave en ny grundvandskortlægning. På baggrund af kortlægningen har kommunen efterfølgende udarbejdet en indsatsplan. Høringsperioden for "Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Trekantområdet 2023" er afsluttet 17. november 2022. Der er indkommet fire høringsvar, der ikke har givet anledning til ændringer. Byrådet skal nu endeligt vedtage indsatsplanen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Vejle Kommune har bedt Miljøstyrelsen om en ny grundvandskortlægning i den sydlige del af kommunen. Behovet for ny kortlægning skyldtes ændret indvindingsstruktur (justering af indvindingstilladelser og sløjfning/etablering af nye borer). Kortlægningen har medført udpegning af nye boringsnære beskyttelsesområder (BNBOer) og nye indvindingsoplande (IOL) for de 19 vandværker.

Indsatsplanen og udpegningerne kan ses i DEL 1 (Bilag 1) og DEL 2 (Bilag 2), mens øvrige bilag er generelle bilag. Ændret retningslinje med nærværende indsatsplan fremgår af Bilag 6.

Det som er specifikt for denne afgørelse er i Bilag 1 og Bilag 2.

Målsætninger for denne plan:

Med denne indsatsplan vil kommunen give mulighed for at:

- beskytte "Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD)" og vandværkernes indvindingsoplande og
- følge nitrat- og pesticidudviklingen tæt.

Overordnede problemstillinger i indsatsplanen:

1. Drikkevandet er under pres. Der er fund (ikke over grænseværdien) af pesticider på 7 ud af indsatsplanens 19 vandværker. På disse vandværker er der nu indført skærpet kontrol jf. "Trinmodel for pesticider".
2. På Børkop-halvøen er der ikke vand nok til at dække det stigende behov. Vandet skal primært findes i de begravede dale, men der er en begrænset ressource, og en del af vandet er forurenede med pesticider.
3. Teknik & Miljø har siden 2018 arbejdet med projektet "Fremtidens Vandforsyning I og II". Vi skal sikre, at vandværkerne i fremtiden er robuste og kan levere nok rent vand til et stigende behov. Vandværkerne er endvidere udfordret af øgede krav til en mere professionel drift og mere administration. Projektet skal derfor skabe en mere robust vandforsyning og sikre en beskyttelse af grundvandet. Dette arbejde med fokus på samarbejde, sammenlægninger og nødforbindelser fortsætter i de kommende år. Der er allerede etableret nødforbindelser mange steder, og en del er i gang, se Bilag 7.
4. TREFOR Vand leverer vand til rigtig mange borgere i Vejle Kommune og er derfor særlig vigtig for den fremtidige vandforsyning. Teknik & Miljø har sammen med TREFOR Vand lavet en handleplan, der sikrer TREFOR Vands indvinding både nu og i fremtiden. Handleplanen betyder, at der inden for 10-15 år skal etableres et nyt stort vandværk i den vestlige del af Vejle Kommune, som kan imødegå det fremtidige vandbehov i Vejle by.

Indsatserne vil ske på følgende måder:

1. Grundvandsbeskyttelsen sikres via Vejle Kommunes generelle administrative retningslinjer, som gælder for hele Vejle Kommune, se Bilag 6. Der er tilføjet én enkelt justering under tilsyn med markvandingsboringer. Tilsynet udvides til også at gælde andre erhvervsboringer, ca. 110 borer. Tilsynet skal sikre, at disse borer også lever op til nutidig standard af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.
2. Eksisterende indsats i forhold til nitrat fastholdes (Trinmodel for nitrat, Bilag 3). Hvis der måles nitrat i drikkevandet på vandværker, skal der ske en trinvis indsats for at vende udviklingen og holde indholdet under grænseværdien på 50 mg/l.
3. En tidlig indsats vil øge muligheden for at vælge de rette indsatser i forhold til at fastholde en god vandkvalitet. Hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler mellem vandværk og lodsejere, kan Vejle Kommune meddele påbud om

dyrkningsrestriktioner efter Miljøbeskyttelseslovens § 24 og 26a mod fuld erstatning. Erstatning til de berørte lodsejere betales af vandværkernes forbrugere via en forhøjelse af vandprisen.

3. Eksisterende indsats mod pesticider og miljøfremmede stoffer fastholdes. (Trinmodel for pesticider, Bilag 5). Hvis der måles pesticider eller andre miljøfremmede stoffer i drikkevandet på et vandværk, skal der iværksættes indsatser til at forbygge et stigende indhold. I Trinmodel for pesticider er dette beskrevet nærmere.
4. Vandværkerne kan også lave frivillige aftaler om dyrkningsrestriktioner med konkrete lodsejere mod fuld erstatning, før der er målt nitrat eller pesticider i grundvandet. Erstatning til de berørte lodsejere betales igen af vandværkernes forbrugere via en forhøjelse af vandprisen. (Det er kommunen, der godkender vandværkernes takster).
5. Forvaltningen vil, via dialogens vej, fortsætte med at støtte op om vandværkernes arbejde med etablering af bedre samarbejder, sammenlægninger og nødforsyninger.

Indsatserne har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Høringssvar:

Forvaltningen sendte først et udkast til indsatsplanen (Bilag 1-2), retningslinjer, trinmodeller og handlingskatalog (Bilag 3-7) i høring hos H2O Vejle (interessenter som bistår ved udarbejdelse og realisering af indsatsplaner fx Vandrådet, TREFOR Vand, Skovbruget, Landbruget, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Brøndejerforening, Regionerne, Staten mm.). Vi modtog et samlet høringssvar fra landbrugsorganisationerne. Høringssvaret gav ikke anledning til ændringer.

Udkastet blev efterfølgende politisk behandlet og sendt i offentlig høring i 12 uger. Vi modtog et høringssvar fra TREFOR Vand, lodsejer Jesper Buhl, lodsejer Thomas Christensen og Miljøstyrelsen. Svarene har kun givet anledning til præciseringer af formalia, se Bilag 8.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Økonomiudvalget og byrådet.

Klima og resiliensvurdering

Ved denne grundvandsbeskyttelsesplan for Trekantområdet med tilhørende trinmodeller, handlingskatalog og opdaterede retningslinjer vil grundvandet blive bedre beskyttet mod forurening, og dermed vil vandforsyningen i Vejle Kommune blive mere resiliens.

Historik

Forslag til Indsatsplan Trekantområdet blev behandlet af Klima, Natur- og Miljøudvalget den 20. juni 2022.

Beslutningen fra Klima, Natur- og Miljøudvalget pkt. 127 den 20. juni 2022

Anbefalet.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

- at udvalget anbefaler over for byrådet, at "Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Trekantområdet 2023" og retningslinjer med ændringen om, at tilsyn med markvandingsboringer udvides til også at gælde andre erhvervsboringer, godkendes endeligt og
- at de indkomne bemærkninger besvares som vist i Bilag 8 "Svar på bemærkninger til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Trekantområdet 2023"

Beslutning

Anbefalet.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Bilag

DEL 1 - Indsatsplan Trekantområdet 2023 (Bilag 1)

DEL 2 - Udpegninger og arealanvendelsen i Trekantområdet 2023 (Bilag 2)

Trinmodel for nitrat (Bilag 3)

Trinmodel for pesticider (Bilag 4)

Handlingskatalog for pesticider (Bilag 5)

Retningslinjer for Vejle Kommune 2023 (Bilag 6)

Status for nødforbindelser

Svar på bemærkninger til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Trekantområdet 2023

Punkt 20: Orientering om brug af forsinkelsesområde i Fløjstrup under ekstrem nedbørshændelse i januar 2023

00.16.00-P20-11-20

Resume

Forsinkelsesområdet i Fløjstrup blev taget i brug for første gang den 4. januar 2023, for at beskytte Vejle by mod oversvømmelse. Vandstanden i Grejs Å var høj på grund af en periode med langvarig regn, og der var mere regn på vej. Området fungerede efter hensigten, og har en effekt nedstrøms i Grejs Å. Ved ibrugtagningen er der desværre sket skader ved og omkring bygværket, der skal regulere vandstrømmen, som derfor skal repareres og forbedres.

Sagsfremstilling

Baggrund

For at reducere risikoen for oversvømmelse i Vejle by er der pt. etableret tre forsinkelsesområder i oplandet til Grejs Å. Det største område er området, som blev indviet i september 2022 ved Fløjstrup, hvor der er etableret et egentligt reguleringsbygværk med spjæld og niveaumålere.

Nedbørshændelse og forsinkelse

På baggrund af en meget våd periode, hvor jorden er mættet med vand, høj vandstand i å-systemerne, og udsigten til endnu mere regn, blev det nye område ved Fløjstrup taget i brug for første gang den 4. januar 2023.

Da det var første gang området skulle tages i brug, var de relevante fagfolk fra Vand, Natur & Udeliv og Vejle Spildevand til stede om formiddagen for at indkøre anlægget, så det blev justeret korrekt. Spjæld blev justeret til at køre et program, som gør, at der sker opstemning i området, og at der samtidig sikres en afstrømning i vandløbet. Alt tydede på at styringen fungerede på stedet og stemmer overens med Vejle Spildevands styringssystem.

Der er etableret niveaumålere opstrøms og nedstrøms bygværket, som kan følges on-line, og som indgår styringen. Styringen blev fulgt on-line og ved besigtigelser i løbet af dagen. Sidst på eftermiddagen registreres det, at spjældet åbner fuldt op, samtidig med at området er fyldt op til kote 2 meter, hvilket ikke er en del af styringen, da tømning af området skal ske gradvis. Dette bevirker, at der kommer en stor mængde vand, der passerer bygværket, så stenmaterialer bliver skyllet væk og der sker skader på og omkring bygværket.

Efter denne hændelse bliver der skiftet til manuelstyring, og spjældet bliver indreguleret til en gradvis tømning af området.

Der er lavet en evaluering af hændelsesforløbet, herunder en vurdering af årsagen til at styringen fejlede. Det vurderes at den primære årsag er niveaumåleren nedstrøms, der har givet forkert signal, som har påvirket styringen af spjældet.

Reparation og forbedringer

Der er sket skader på og omkring bygværk, som skal udbedres for, at området kan anvendes igen til forsinkelse. Udover at sten ved bygværket er skyllet ned, så har selve bygværket sat sig ca. 20 cm ved hændelsen, da sand og grus er blevet skyllet væk under bygværket i forbindelse med vandtrykket.

Selvom bygværket har sat sig, er det intakt, og området kan fortsat bruges til forsinkelse. Der laves en midlertidig reparation, hvor der bl.a. forstærkes med jernplader. Samtidig forbedres styringen og placering af niveaumåler nedstrøms ændres.

Til foråret/sommer, når der er mindre vand, vil bygværket blive hævet og forstærket yderligere.

Der vil være udgifter til reparation og forbedringer, som er anslået til ca. 200.000 kr. Økonomi til reparation og forbedringer vil blive afholdt indenfor det eksisterende budget, som er afsat til etablering af forsinkelsesområder.

Reparation af bygværk og ændret styring er igangsat, så området igen kan tages i brug her i vinter og foråret.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Området skal være med til at gøre Vejle robust til fremtidens vådere vejr, og er et af tiltagene i risikostyringsplanen for oversvømmelse og klimatilpasningsplanen.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Punkt 21: Forslag til anlægsbudget 2023 for natur, vand og friluftsliv

00.32.00-S55-6-23

Resume

Forvaltningen fremlægger bud på disponering af anlægsmidler for 2023 til udvalgets godkendelse med afsæt i de vedtagne principper. Natur- og Miljøudvalget vedtog den 12. december 2011 (sag 123) principper for styring af anlægsbevillinger og den 3. september 2018 (sag 128) principper for prioritering af anlægsbevillinger. Oversigt over projekter vil blive præsenteret på mødet.

Sagsfremstilling

Byrådet har den 14. december 2022 i sag nr. 218 frigivet rådighedsbeløb på 4,934 mio. kr. fra anlægsbudget 2023 til anlægsprojekter på natur- og miljøområdet. Der er frigivet 3,033 mio. kr. fra puljen "Natur- og Miljømyndighed, Naturbeskyttelse" og 1,901 mio. kr. fra puljen "Natur- og Miljømyndighed, Vandmiljø".

Anvendelse af pulje til Natur- og Myndighedsopgaver, Naturbeskyttelse.

Puljen Natur- og Myndighedsopgaver, Naturbeskyttelse, anvendes inden for de myndighedsbestemte opgaver til naturbeskyttelse og naturudvikling samt til forbedring af adgangen til naturen. Der søges yderligere ekstern finansiering, så vidt det er muligt.

Anvendelse af pulje til Natur- og Myndighedsopgaver, Vandmiljø

Puljen Natur- og Myndighedsopgaver, Vandmiljø, anvendes inden for de myndighedsbestemte opgaver til forbedring af vandmiljøet, herunder sikring/skabelse af faunapassage. Midlerne anvendes i vid udstrækning til egenfinansiering af en række igangværende og kommende vådområde- og vandløbsprojekter med høj grad af ekstern finansiering.

Strategiske og tværgående indsatsområder

I forbindelse med udmøntningen af anlægsbudgettet arbejdes der ud fra Vejle Kommunes overordnede vision "Vejle med Vilje" hvor de tre ambitionerne er: "Vi er noget for hinanden", "Vi giver mere end vi tager" og "Vi former fremtiden med mod". Disse ambitioner kan vi kun indfri ved at arbejde sammen. Ambitionerne er tænkt ind i en række af Vejle Kommunes største strategiske indsatsområder, og de konkrete projekter er sat ind i den kontekst, som de bidrager mest til og med henblik på at skabe bedst mulig synergi mellem indsatsområderne.

I bilag 1 er de større projekter beskrevet, der arbejdes med i 2023 fordelt på Vejle Kommunes strategiske indsatsområder.

Klimaindsatsen – Der arbejdes på sikring af Vejle by mod oversvømmelser, og der arbejdes på at reducere mængden af CO₂ i atmosfæren ved at retablere lavbundsområder til natur, samt motivere til skovrejsning.

Forbedring af vandmiljøet - Der arbejdes målrettet på at reducere udledningen af næringsstoffer fra land - specielt kvælstof - for at forbedre havmiljøet herunder tilstanden i Vejle Fjord.

Ud i naturen – Der arbejdes på at forbedre og udbygge borgernes mulighed for at bevæge og opholde sig i naturen, give borgerne oplevelser i naturen og dermed forbedre både den fysiske og mentale sundhed.

Biodiversitet – Der arbejdes med at sikre og forbedre den biologisk mangfoldighed i vore naturområder bl.a. ved at skabe sammenhængende natur og forbedre den eksisterende natur.

Vejle Ådal og Fjord - Der arbejdes med en målrettet geografisk indsats i et af Vejle Kommunes mest befolkningstætte og største sammenhængende naturlandskaber, hvor elementer som klima, naturbevarelse, kulturhistorie, udeliv og oplevelser, bosætning og en sund Vejle Fjord er i spil. Der gøres en speciel indsats på formidlingssiden og i forhold til samarbejdet med primærerhverv og andre interessenter i området.

Vi gør det sammen – I de projekter, der arbejdes på, er en af krumtapperne det netværksbaserede samarbejde med borgere, lodsejere, interesseorganisationer og staten. Dialog, samarbejde og frivillighed er nøgleord i alle projekter.

Det grønne ind i byerne - vi arbejder for at understøtte udviklingen af naturen i byen og byrummet, og på at skabe sammenhæng mellem by og land med stier og cykelruter samt formidlingsmæssigt.

Formidling - Formidling er en integreret del af arbejdet med de enkelte projekter, og der arbejdes med en række formidlingslementer. Et væsentligt element i formidlingen af gennemførte projekter er indvielsen af projektet.

Forvaltningen forventer, at der i kølvandet på de igangværende/færdiggjorte anlægsprojekter vil blive flere arrangementer/indvielser i løbet af 2023. Desuden fortsættes formidlingsindsatsen på sociale medier bl.a. med film og billeder (Facebook, Twitter og Instagram).

Udvikling af nye projekter

Der arbejdes løbende med fundraising og udvikling af nye projekter med henblik på til stadighed at skaffe ekstern finansiering til natur- og miljøprojekter, som kan supplere den kommunale finansiering og maksimere udbyttet af indsatsen. En del af opgaven i 2023 vil derfor også være udvikling, fundraising og opstart af nye projekter til gennemførelse i 2024 og de efterfølgende år.

I perioden 2007-2023 har forvaltningens opgaver resulteret i tilsagn om ekstern finansiering på i alt 151 mio. kr. I samme periode er Vejle Kommunes egenfinansiering på 70 mio. kr. samt diverse ekstra bevillinger til konkrete projekter.

I 2022 har Vejle Kommune modtaget eksterne tilsagn på 300.000 kr. Hertil kommer at samarbejdet med Den Danske Naturfond har resulteret i at fonden har erhvervet Engelsholm Sønderskov på 49 ha, som Vejle Kommune kommer til at udvikle og drifte i samarbejde med fonden. Endelig har Vejle Kommune ydet hjælp til frivilliges fundraising til natur- og friluftsp projekter, som giver offentlig adgang, faciliteter og bedre natur og biodiversitet. Her er der skaffet i alt 350.000 kr. fra en række forskellige fonde.

Desuden arbejdes der på en række ansøgninger, som forventes at give et afkast de kommende år. Det er bl.a. ansøgninger om stier, formidling og oplevelser i Vejle Ådal og Fjord området, Klimalavbundsprojekter, udvikling af Hærvejen, Kystvandråd, Sund Vejle Fjord II og udvidelse af samarbejdet med Den Danske Naturfond om udvikling af biodiversitet.

Forvaltningen præsenterer punktet og gennemgår de enkelte projekter på mødet.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at disponeringen af anlægsmidler godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Bilag

Bilag - Indstilling budget 2023

Punkt 22: Det videre samarbejde med Den Danske Naturfond og nedsættelse af styregruppe

01.05.00-P20-8-20

Resume

Den Danske Naturfond (DDNF) og Vejle Kommune har indgået en samarbejds- og driftaftale om erhvervelser i et 750 ha stort område med udgangspunkt i Runkenbjerg. Klima-, Natur og Miljøudvalget ønsker at mødes med DDNF for at drøfte muligheder i samarbejdet.

Sagsfremstilling

Den 15. juni 2020, pkt. 86 besluttede Natur- og Miljøudvalget at indgå et samarbejde med Den Danske Naturfond (DDNF) om udvikling af naturen i et 750 ha sammenhængende naturområde i og omkring Vejle Ådal med enge, overdrev, kildevæld og skræntskov med udgangspunkt i Runkenbjerg. Vandtilbageholdelse, CO2 udledning og andre klimahensyn indgår ligeledes, og samtidig skal projektet understøtte mulighederne for oplevelser, formidling og friluftsliv i området. DDNF har hjemmel og midler til at erhverve vigtige naturarealer til markedspris.

Den Danske Naturfonds bestyrelse holdt deres sommerudflugt i Vejle Ådal den 20.-21. august 2020. Ved den lejlighed mødtes de med formanden for Natur- og Miljøudvalget og borgmesteren samt formanden for Vejle Ådal og Fjord bestyrelsen.

Den Danske Naturfond offentliggjorde den 17. november 2022 deres første køb i området – erhvervelsen af Engelsholm Sønderskov. Klima-, Natur- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 4. november 2022 pkt. 216 den fremlagte kommunikationsplan for offentliggørelsen af erhvervelsen, og købet blev offentliggjort, som et fælles projekt mellem Den Danske Naturfond og Vejle Kommune.

Den 29. november 2022 udkom Biodiversitetsrådet med sin første rapport "Fra tab til fremgang - beskyttet natur i Danmark i internationalt perspektiv". Hovedbudskabet i rapporten er, at det ikke er lykkedes at stoppe tabet af biodiversitet trods flere årtiers indsats for at vende udviklingen. Rådets arealanalyse viser, at Danmarks natur er utilstrækkeligt beskyttet, og at naturen behøver markant mere plads af høj kvalitet. Hvis biodiversitets tilbagegangen skal vendes til fremgang kræver det særlige tiltag og mere plads til naturen.

Vejle Kommune vedtog i 2019 en biodiversitetsplan for perioden 2020-2024.

I forlængelse af ovenstående ønsker Klima-, Natur- og Miljøudvalget at mødes med DDNF for at drøfte muligheder i samarbejdet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Biodiversitetsprojekter medvirker til udvikling af en mere robust og dermed resilent natur, og mange biodiversitets tiltag har en direkte forbedrende effekt på CO2 binding.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at forvaltningen arrangerer møde med den Danske Naturfond

Beslutning

Godkendt.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Punkt 23: Oplæg til nyt EU-projekt om samskabelse mellem kommunen, frivillige foreninger mfl. omkring bynær natur og biodiversitet

01.30.00-P20-9-21

Resume

Grønt Forum har lavet et oplæg til et nyt EU-projekt om samskabelse mellem frivillige borgere, foreninger, virksomheder, kommunen mfl. for at fremme bynær natur og biodiversitet – på baggrund af stigende interesse fra frivillige borgere. Det drejer sig om puljen Erasmus+ voksenuddannelse og folkeoplysning, som har ansøgningsfrist den 22. marts. Til udvalgs mødet laver Grønt Forum et oplæg, til drøftelse af projektet.

Sagsfremstilling

Grønt Forum har lavet et udkast til et nyt EU-projekt om samskabelse mellem frivillige borgere, foreninger, virksomheder, kommunen mfl. for at fremme bynær natur og biodiversitet. Det drejer sig om puljen Erasmus+ voksenuddannelse og folkeoplysning, som er en særlig pulje for uddannelse og kompetenceudvikling. Der er ansøgningsfrist den 22. marts. Som udgangspunkt støtter puljen midler til løn til administration, træning, udvikling og rejse.

Til udvalgs mødet laver Grønt Forum et oplæg, og ønsker at drøfte følgende med udvalget med henblik på at kvalificere projektet:

- Input til relevant case for projektet?
- Ønsker til konkrete output af projektet der kan være med til at skabe merværdi og videre relevans i kommunens arbejde?
- Hvordan kan og ønsker udvalget at spille en rolle i projektet?

Baggrund for projektet:

Grønt Forum søger løbende eksterne midler til at understøtte arbejdet med frivilligt engagement i den grønne omstilling, og søger altid at tage udgangspunkt i de behov og ønsker de frivillige borgere giver udtryk for. I de seneste år har klima været en stor overskrift i Grønt Forums arbejde, men en stor del af de frivilliges engagement centrerer sig omkring naturen og den biodiversitetskrisen vi også står i.

Det ses eksempelvis hos Grønt Forum, hvor en stor andel af de frivillige er engageret i temaer såsom vild natur, skovrejsning, dyrkning eller biodiversitet. Her er meget af de frivilliges fokus på de bynære områder.

Det at plante og dyrke sammen kan være med til at skabe positive handlingsfællesskaber, men det er også et effektivt redskab til at samle og mobilisere frivillige i arbejdet med den grønne omstilling. Vilde Vejle-kampagnen har også vist at mange mennesker kan motiveres og mobiliseres i arbejdet med at fremme natur og biodiversitet. Samtidig har arbejdet med at fremme bynær natur har også merværdi igennem binding af CO₂, nedkøling af byen, flere rekreative områder samt sundhed og trivsel.

De sidste to år har Grønt Forum arbejdet mere fokuseret på at opbygge et netværk der samler de grønne ildsjæle inden for natur og dyrkning, hvor der udveksles viden, gives sparring og skabes mulighed for brobygning ind i kommunen. I netværket er det især samling, styrkelse af den frivillige bevægelse, indflydelse og samskabelse med kommunen der bliver italesat. Derfor blev Grønt Forum inspireret til at videreudvikle arbejdet igennem et EU-projekt, der giver mulighed for at udvikle nye arbejdsmetoder igennem konkrete cases og fokuserede aktiviteter samt lære af kommuner, organisationer og frivillige fra andre lande.

Om projektet:

Projektet vil tage udgangspunkt i samskabelse som en vigtig metode og arbejdsform når Grønt Forum skal understøtte frivilliges initiativer og bidrag, til løsning af større komplekse problemstillinger såsom håndtering af klimaforandringerne eller biodiversitetskrisen, hvor eksempelvis kommunen er en aktiv medspiller.

Projektet kan være med til at svare på spørgsmål som:

- Hvordan kan vi få mere natur og biodiversitet ind i byerne og de bynære områder?
- Hvordan kan Grønt Forum og kommunen blive bedre til at understøtte det frivillige engagement, dels ift. biodiversitet, men også ift. andre indsatsen inden for klima og den grønne omstilling?
- Hvordan kan Grønt Forum og kommunen blive bedre til at samskabe fælles løsninger med frivillige borgere, virksomheder mfl., og hvordan kan Grønt Forum især facilitere den proces?

- Kan vi blive bedre til at facilitere brugen af bynære arealer, især de offentligt ejede, til at understøtte flere funktioner og interesser på samme tid, så der også kan blive plads til mere bynær natur?

Grundtanken er at arbejde med lokale cases i de forskellige lande, der hver især arbejder med samskabelse mellem fx kommune, borgere, erhvervsliv og lign. omkring temaet ”facilitering af anvendelsen af bynære arealer til fremme af mere natur og biodiversitet i de bynære områder”. Samtidig vil det være muligt at arrangere besøg eller udvekslinger mellem lokale kommunale ansatte/frivillige/politikere med henblik på at lære og blive inspireret af praksisser i andre lande.

Den lokale case i Vejle kan eksempelvis tage udgangspunkt i et af følgende:

- Udvikling af Kong Gaurs Gårds udendørsarealer.
- Implementering af klimahandleplaner på kommunale skoler eller institutioner, som skal arbejde med klima- eller biodiversitetsprojekter på deres udearealer.
- Videre arbejde med udearealer og naturområder ved Ny Rosborg
- Et laboratorium i udviklingen af kommunens blå-grønne strategi

Projektet vil blive designet som et samarbejdsprojekt med partnerne fra andre europæiske lande, hvor roller og ansvar for projektet fordeles. Her er planen at invitere partnere fra eksempelvis Norge, Sverige, Italien, Østrig og Portugal på baggrund af relevante kompetencer og erfaringer med temaet, samt ud fra tidligere samarbejdsrelationer. Disse skal også være med til at udforme og designe projektet.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur. og Miljøudvalget.

Sagen behandles sideløbende i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Klima og resiliensvurdering

Projektet adresserer mobilisering af og samskabelse med ekstern samarbejdspartnere i arbejdet med at fremme natur og biodiversitet.

I forbindelse med projektet må der forventes en transportafledt udledning, det er dog muligt i Erasmus+ at søge om midler til ekstra udgifter ved valg af grønne transportmuligheder såsom tog frem for fly.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter projektoplægget.

Beslutning

Drøftet.

Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Punkt 24: Fagudvalgenes klimahandleplaner, årsstatus og evaluering

01.30.00-P20-5-22

Resume

Med vedtagelse af Vejle Kommunes klimaplan og alle fagudvalgenes klimahandlingsplaner er der igangsat en lang række handlinger og projekter. Klimasekretariatet giver en kvartalsmæssig status på klimahandlingsplanerne. Der gives desuden et oplæg til evalueringsproces.

Sagsfremstilling

Alle politiske fagudvalg vedtog i foråret 2021 egne klimahandlingsplaner. Klima, Natur- og Miljøudvalget (KNMU) har på møde den 7. marts 2022 (pkt. 38) vedtaget, at Klimasekretariatet følger op på indsatserne i både klimaplanen og fagudvalgenes klimahandlingsplaner og udarbejder en status fire gange årligt. Status sendes til Direktionen, KNMU og ØU.

Status på handlingerne i planerne er vedlagt som bilag 1. I bilaget er desuden en status på de projekter, der fik bevillinger fra Klimaudvalgets grønne pulje i 2021 samt fra KNMU's videreførelse af puljen i 2022.

Med klimahandlingsplanerne er klimaarbejdet forankret i alle forvaltninger i kommunen. Der er etableret et klimanetværk for klimakoordinatorerne i forvaltningerne og Klimasekretariatet sikrer gennem klimanetværket, at der sker en fremdrift i implementeringen.

Der er i løbet af de seneste knap to år igangsat flere end 70 klimahandlinger, og flere af dem er på nuværende tidspunkt gennemført. Der er dermed opnået erfaringer, som vil kunne bruges i det fremadrettede klimaarbejde. Hertil kommer, at der kan være nye behov, ny viden og nye prioriteringer og udviklinger, som det f.eks. er sket på energi- og varmeområdet, som er relevante at inddrage i klimahandleplanerne. Det er derfor oplagt at evaluere de eksisterende klimahandlingsplaner og vedtage nye handlinger.

Byrådet har i seneste budgetforlig vedtaget at videreføre KNMU's klimapulje. Det er relevant at inddrage fremtidige finansieringsbehov til klimahandlinger i de reviderede klimahandleplaner.

Forvaltningen foreslår derfor, at KNMU beder alle fagudvalg om at evaluere deres klimahandleplaner og igangsatte handlinger, og på baggrund heraf evt. revidere egen klimahandleplan inden 1. juni 2023. Erfaringerne fra de sidste to års arbejde med klimahandleplanerne kan bidrage til, at der i kommende, reviderede klimahandleplaner kan opstilles mere konkrete mål, således at muligheden for at styre efter målene og vurdere fremdrift og effekt af handlingerne styrkes.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles i Direktionen, Klima, Natur- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Status på klimaplan og klimahandlingsplaner er et vigtigt led i at sikre, at de handlinger, der er beskrevet i de vedtagne planer, også bliver udført. Det er nødvendigt med et konstant fokus på klimahandlinger for at nå klimaplanens målsætninger.

Teknik- og Miljødirektør indstiller,

at udvalget anmoder alle udvalg om at evaluere og evt. revidere deres egne klimahandlingsplaner inden 1. juni 2023.

Beslutning

Godkendt, idet der arbejdes videre med en evalueringsmodel.
Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Bilag

Status på fagudvalgenes klimahandlinger

Punkt 25: Klimapulje - Klimavenlig tandpleje

01.30.00-P20-5-23

Resume

Sundhedsafdelingen arbejder målrettet med at understøtte Vejle Kommunes DK2020 Klimaplan og har allerede gennemført nogle konkrete indsatser i forhold til fagudvalget klimahandlingsplan. Dette gælder også tandplejen, der således er i gang med omstilling til mere bæredygtige klinikker. Tandplejeområdet har et højt ressource- og energiforbrug og ønsker at gøre en ekstra indsats for at kommunen kan opfylde klimaplanens målsætninger om reduktion af drivhusgasser med 70 % i 2030. Sundhedsafdelingen ansøger klimapuljen om 215.000 kr. til LED Up/Down belysning over tandlægestole, der vil give en årlig besparelse på 83.651 kWh, svarende til 11.627 kg CO₂.

Sagsfremstilling

Med henblik på at bidrage aktivt til at Vejle Kommune kan nå i mål med den overordnede Klimaplan med en væsentlig reduktion af CO₂ udledningen i 2030, ønsker Tandplejen at have fokus på bæredygtig udvikling de kommende år med sigte på at blive en af de mest klimavenlige klinikker i landet. Derfor vil afdelingen igangsætte en proces, hvor omlægningspotentialet afdækkes for fremadrettet at sætte ind med initiativer, der kan nedbringe klimaaftrykket fra det nuværende ressourceforbrug. Et delmål i denne proces er at kunne aflægge et årligt klimaregnskab internt i afdelingen ved at entre med virksomheden Plandent, der bl.a. har særlig fokus på Den Bæredygtige Tandklinik og arbejder tæt sammen med Aalborg Universitet og Tandlægeforeningen.

Tandplejen har siden 2014 samlet det meste af aktiviteten i Sundhedshuset og udgør i dag Danmarks største klinik for børne- og ungetandpleje på samme matrikel. Et flertal af Folketingets partier blev i forbindelse med finansloven for 2022 enige om at indføre vederlagsfri tandpleje for alle unge indtil de fylder 22 år. Med lovændringen, som betyder at 18-21-årige gradvist omfattes af tilbuddet, forventes antallet af børn og unge der modtager kommunal tandbehandling, når ordningen er fuldt implementeret ved udgangen af 2025, således at overstige 31.000 om året i Vejle Kommune.

Historisk har tandplejeområdet i Danmark undergået en udvikling til det bedre rent klimamæssigt, men der er stadig lang vej at gå og kun få kommunale børnetandplejer har udvist en tilsvarende interesse for at være i front med klimatiltag som Tandplejen i Vejle Kommune. Generelt har udfasning af fysiske røntgenbilleder til fordel for digitale røntgenbilleder fundet sted de fleste steder, ligesom det meget miljøbelastende og sundhedsskadelige amalgam overalt er erstattet med plastfyldninger i dag.

Dette til trods har tandklinikker på landsplan fortsat et enormt ressourceforbrug, hvor der på årsbasis bl.a. anvendes omkring 450 ton engangsemballage i form af plastik. Som led i fagudvalget klimahandlingsplan har tandplejen i Vejle allerede taget initiativ til lokalt at nedbringe forbruget af plastik gennem en stor investering i et anlæg med metalkassetter til sterilisation af redskaber. Formålet har været at opnå en mere bæredygtig klinikdrift ved at foretage autoklavering (rensning af instrumenter via vanddamp) frem for den før så omfattende brug af engangsemballage i form af plastikposer til indpakning af steriliserede redskaber.

Et andet område, hvor en omlægning af klinikindretningen kan afspejle konkrete effekter på relativt kort sigt, er i forhold til det nuværende forholdsvist høje energiforbrug i forbindelse med belysning over de 29 tandlægestole i klinikkerne. Med ansøgningen til klimapuljen ønsker Tandplejen således at gå skridtet videre og ansøge om bevilling til indkøb og installation af langt mindre energikrævende LED Up/Down-lyskilder. Udover udskiftning af armaturer over tandlægestole planlægges det at skifte de øvrige lysarmaturer i afdelingen. Det samlede projekt er estimeret til at koste ca. 675.000 kr.

Ud fra en tandlægefaglig betragtning kræves der tilstrækkelig god belysning over hver enkelt tandlægestol. Det nuværende set up har et forbrug på 535 W pr. enhed. Med moderne LED-teknologi kan samme belysningsgrad opnås med blot 150 W pr. enhed. Da grundbelysningen i hver klinik kræver 3 loftsarmaturer til én tandlægestol, er der brug for i alt 87 armaturer. En udskiftning af armaturerne vil medføre en umiddelbar strømbesparelse på omkring 72 %. Dette svarer til en samlet besparelse på 83.651 kWh eller en årlig reduktion i CO₂-udledningen på 11.627 kg. Med en elpris på 3,43 kr./kWh i 2023 har projektet en tilbagebetalingstid på under 1 år.

Udgiften til udskiftningen udgør ca. 165.000 til indkøb af armaturer og ca. 50.000 til installation, i alt 215.000 kr. der ansøges hos KNMU.

Tandplejens klimagrube har fokus på den grønne omstilling og vil i det videre arbejde desuden tage fat i at analysere arbejdsgange for at undgå materialespild og nedsætte forbruget af engangsemballage. Sammen med udarbejdelse af et klimaregnskab vil en systematisering af disse indsatser bidrage til at reducere den kommunale udledning af drivhusgasser.

Økonomi

	Samlede udgifter	Heraf tandlægestole
Materialepris	539.033 kr.	165.000 kr.
Udskiftning	133.382 kr.	50.000 kr.
Samlet projekt	672.415 kr.	215.000 kr.
Årlig besparelse i kWh	109.145	83.651
Årlige CO ₂ besparelse, kg	15.171	11.627
Årlige besparelse i kr.	411.760 kr.	286.921 kr.
Tilbagebetaling i år	1,63	0,75

Årlig besparelse og tilbagebetalingstid er beregnet ud fra gennemsnitlig forecast pris på el-spotpris som kommunens leverandør forventer for 2023.

CO₂ besparelse er beregnet ud fra emissionsfaktor elproduktion for 2021 (udgivet Energinet) og vil blive mindre i takt med at elproduktion bliver grønnere.

Figur 1: Udgifter til energibesparelsetiltag i Sundhedsafdelingen.

Udskiftning af 87 armaturer over tandlægestole til 215.000 kr. foreslås finansieret fra KMNUs klimapulje.

Beløbet fra KNMUs klimapulje skal anvendes under Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og flyttes i 1. kvartalsopfølgning 2023.

Der resterer 7,3mio. kr. i 2023 inden mødet. Se oversigt over Klimapuljen i Figur 2.

Klimapulje - overført fra 2022	6.441.900	Rest inkl. sager på
Budget 2023 (jf. Budgetforlig 2023)	1.000.000	
KNMU 16/1 Symbiose og Energinetværk	-100.000	
KNMU 6/2 Klimavenlig tandpleje	-	215.000
Klimapulje - rest	7.341.900	7.126.900

Figur 2: Oversigt over klimapuljen pr. 1. februar 2023.

Klima og resiliensvurdering

Projektet giver en stor CO₂ besparelse som følge af en stor energibesparelse, men medfører udskiftning af eksisterende armaturer og indkøb af nyt.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at ansøgningen drøftes.

Beslutning

Drøftet, idet udvalget ikke ønskede at imødekomme ansøgningen.
Mads Hartlev Jansen var fraværende.

Punkt 26: Indstillinger til KL's Klimapris 2023

01.30.00-P20-12-22

Resume

KL uddeler en klimapris for at hædre en kommunal klimaindsats, der er lykket med at skabe lokal opbakning, forankring og følgeskab fra borgere, civilsamfund og/eller erhvervslivet.

Udvalget skal tage stilling til, hvilke projekter fra Vejle Kommune, der skal indstilles til KL's klimapris.

Sagsfremstilling

Kommunernes KLimapris blev uddelt for første gang i 2022, for at sætte fokus på kommunernes indsats på klima og miljøområdet. I år uddeles prisen på KL's Klima & Miljø Topmøde, som afholdes den 13.-14. april 2023 i Sønderborg. Hovedtemaet på Klima & Miljø Topmødet er "Lokalt følgeskab og forankring i arbejdet om klimakrisen og den nødvendige grønne omstilling". Der er deadline for indstillinger den 6. marts 2023.

Indstillinger vil blive vurderet på:

- Evne til at skabe lokalt følgeskab og forankring fra borgere, civilsamfund og/eller erhvervsliv i arbejdet med klima og den nødvendige grønne omstilling
- Betydning for klimaindsatsen: På hvilken måde har indsatsen bidraget til at fremme en konkret løsning til håndtering af klimaforandringerne eller nedbringelse af CO2 udslippet?
- Indsatsen har spredningspotentiale: Hvordan har indsatsen potentiale for at blive spredt til andre fagområder eller til andre kommuner?
- Indsatsen har givet læring, der kan bruges fremadrettet: Hvilken læring har indsatsen givet, som kan bruges fremadrettet i kommunernes klimaarbejde?

Forvaltningen foreslår at en eller flere af følgende indsatser i Vejle Kommune indstilles til klimaprisen:

1. Klimadag og klimapris – Afholdelse af klimadag i Vejle den 28/1 2023 med 700-1000 besøgende og over 100 udstillere i 65 stande. På klimadagen uddeltes Vejles Klimapris til en ildsjæl, der har gjort en god klimaindsats i sit lokalsamfund.
2. Grønne erhvervs guider – En indsats finansieret af Klima-, Natur- og Miljøudvalget for at hjælpe virksomheder i Vejle Kommune godt videre med den grønne omstilling. De grønne erhvervs guider udfører bl.a. 1:1 møder med virksomheder, business service forløb som workshops og match making, partnerskaberprocesser, events og kurser.
3. Klimahandlingsplaner – Alle 10 fagudvalg har lavet deres egen klimahandlingsplan. Dette giver en bred forankring af klimaarbejdet i kommunen. Alle udvalgenes klimaindsatser koordineres og afrapporteres kvartalsvist til Klima-, Natur- og Miljøudvalget.
4. Diget i Høll – Med stort engagement og finansiering fra grundejerforeningen er etableret dige til beskyttelse af sommerhusområdet i Høll. Efterfølgende er der etableret et digelag.
5. Fløjstrup bæk – Vandtilbageholdelse i oplandet til Grejs Å for at undgå oversvømmelser i Vejle by. Projektet er realiseret i et tæt samarbejde mellem kommunens afdelinger, Vejle Spildevand og områdets lodsejere.
6. Klimalandsby Vandel – Vandel har søgt og er blevet klimalandsby. Landsbyen har i en treårig periode fokus på klimaindsatser med hjælp og facilitering fra kommunen, og der lægges vægt på at aktiviteterne i Vandel formidles til kommunens øvrige landsbyer.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Indstilling af klimaindsatser til KL's klimapriser skaber opmærksomhed om de projekter, der er udført i Vejle Kommune som følge af kommunens klimaplan og klimatilpasningsplan. Eksemplerne kan være til inspiration for andre kommuner.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget udvælger de indsatser, der skal indstilles til KL's klimapris 2023.

Beslutning

Udvalget indstillede projekterne 3, 4, 5 og 6.

Punkt 27: Studietur 2023 - drøftelse af muligheder

00.05.11-G20-1-23

Resume

Der er afsat tid i udvalgets kalender til at tage på studietur den 19. til 21. april 2023. Forvaltningen præsenterer forslag til mulige emner og destinationer, som kan danne udgangspunkt for udvalgets drøftelse.

Sagsfremstilling

Forvaltningens oplæg danner basis for udvalgets drøftelse.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Turens klimaaftrek afgøres af hvor langt man rejser, hvordan man rejser og hvad man spiser undervejs. Ved at blive i Danmark, køre i tog eller el-bus og spise plantebaseret, vil turen have det mindste klimaaftrek.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter emner og destinationer for studietur i 2023.

Beslutning

Drøftet. Udvalget ønsker at forvaltningen arbejder videre med planlægningen af studieturen.

Punkt 28: Hærvejsprojekt Vejle - fondssøgning

00.16.00-P20-2-21

Resume

Mennesket har altid vandret - og intet sted i Danmark bliver det mere tydeligt end på Hærvejen. Her har Danmarks befolkning gennem alle tider gået langs Jyllands højderyg – på 'de tørre fødders vej'. Potentialet for at udvikle Hærvejen som destination er åbenbar og Vejle Kommune ønsker at tage aktivt del i at skabe en af Europas bedste natur og oplevelsesruter. I Vejle Kommune smelter Hærvejen sammen med storslået natur og enestående kultur- og historieoplevelser. Med en samlet satsning på tre signaturprojekter, en rutejustering og en vandresløjfe - alle med særlig hærvejsværdi - ansøges fond om medfinansiering til Vejles Hærvejsprojekt.

Sagsfremstilling

Hærvejen har fra bronzealderen til begyndelse af moderne tid udgjort Jyllands hovedfærdselsåre for handlende, pilgrimme og godtfolk. I dag er Hærvejens 450 sammenhængende km fra nord til syd stadig rammen for en unik natur- og kulturoplevelse.

I april 2021 besluttede Vejle Byråd at indgå i et samarbejde med 14 andre kommuner langs Hærvejen ved medlemskab af foreningen "Udvikling Hærvejen". Foreningen har til formål at udvikle Hærvejen til gavn for borgere og gæster og skabe en sammenhængende natur-, kultur- og turismeindsats. Hærvejen har potentialet til at blive en af Europas bedste natur- og oplevelsesruter.

I foråret 2022 udfærdigede kommunerne en fælles "Strategi for Udvikling af Hærvejen", der blev offentliggjort i juni 2022 (bilag). Foreningen modtog i 2022 fondsstøtte på 12,1 mio. kr. til udvikling af wayfinding og ny visuel identitet af Hærvejen. Foreningen har ligeledes ansøgt om fondsstøtte til monitorering og evaluering af de planlagte og kommende hærvejsindsatser. Udviklingen af Hærvejen sker med inddragelse af de mange foreninger, borgere og lokale virksomheder, som findes langs ruten.

Sideløbende med de fælles tiltag udvikler de enkelte kommuner også hver deres del af ruten, så den fælles vision om Hærvejen som en ikonisk vandre- og cykelrute med lokal værdi og international tiltrækningskraft kan realiseres. I 2022 har Vikingemuseet Fyrkat og Viborg Kommune modtaget bevillinger.

I Vejle Kommune strækker Hærvejen sig fra Vejle Ådal i syd til Tinnet Krat i nord - ca. 50 km vandre- og cykelrute gennem noget af Danmarks allersmukkeste natur og med kulturoplevelser i verdensklasse. Ved Egtvedpigens Verden får man gennem Egtvedpigens et personligt indblik i bronzealderens fjerne univers og bliver taget tilbage til en tid, hvor mennesket rejste til fods, og hvor de mange tusinde gravhøje, der ligger langs Hærvejen, blev opført. I Monumentområdet i Jelling finder man de mest imponerende bygningsværker fra vikingetiden. Her nævnes Danmark for første gang, her starter kongerækken, her markeres trosskiftet, og her møder man Gorm, Thyra og Harald. Som en naturlig del af fortællingen kommer Hærvejen også forbi den imponerende Ravingbro, der blev opført af Harald Blåtand og som kan bringe besøgende tørskoet gennem Vejle Ådal – nu som dengang. På Hærvejen i Vejle Kommune oplever man som noget helt særligt de dramatiske landskaber skabt i sidste istid af ismassernes store kraft. Landskabets fortælling bliver udfoldet i området ved Haraldskær, hvor porten til Ådalen inviterer ind og hvor forståelsen af isens store kræfter giver åndenød. Hærvejen går også forbi Tinnet Krat, hvor Gudenåen og Skjernåen har deres udspring. Her er vandskellet tydeligt og fortællingen om Hærvejens opståen som "de tørre fødders vej" åbenbar.

Med "Hærvejsprojekt Vejle" ønsker Vejle Kommune at bidrage til udviklingen af Hærvejen og indfri de store potentialer for både Hærvejens gæster, lokalsamfund og virksomheder.

Hærvejsprojekt Vejle består af tre signaturprojekter, en rutejustering og en vandresløjfe:

- Egtvedpigens Verden - Store natur-, kultur- og historiske oplevelser skal være med til at styrke Hærvejens kernefortælling, brand og appel til vandrere og cyklister. Signaturoplevelser af national og international værdi kan udvikles til oplagte ankerpunkter for oplevelser, formidlingstilbud og lokale initiativer i tilknytning til ruten – og kan være med til at skabe kvalitet og servicetilbud til Hærvejens brugere, ligesom det kan være en løftestang for lokal udvikling af fællesskaber, aktiviteter og erhverv. Egtvedpigens Verden vil fortælle historien om den unge kvinde fra bronzealderen på det sted hun levede. En vigtig del af denne fortælling er, at selv på Egtvedpigens tid var verden stor og forbundet. Bronzealdermenneskets verden strakte sig over enorme afstande og når man fra Egtved skulle ud i verden, var Hærvejen det første skridt på vejen. Egtvedpigens har foretaget flere rejser i sit liv, men ingen ved ikke præcist hvorhen eller hvorfor. I Bronzealderen var det dog vigtigt at kunne rejse både over store og små

afstande for at importere vigtige varer og holde kontakter ved lige. Mennesker har altid vandret og Hærvejen har i bronzealderen udgjort en central hovedfærdselsåre. Derfor er Egtvedpigens verden koblet til historien om Hærvejen og understøtter vandre- og cykelturismen, både som udgangspunkt og destination. Egtvedpigens Verden vil være en naturlig, integreret og inspirerende sløjfe på Hærvejsruten og være et sted, hvor formidlingen integreres i landskabet og hvor formidlingen af natur- og kulturhistorie sker gennem leg, bevægelse, interaktive oplevelser og brug af alle sanser. I området etableres foruden formidlingsstationerne en portal, der dels tilbyder ophold og mulighed for læ og ly. Og dels tilbyder et opvarmet lokale med plads til ophold for større/mindre grupper, toiletfaciliteter og thekøkken. I landskabet etableres desuden udekøkken, vandpost, overdækkede borde-bænkesæt, stier, cykelparkering parkeringsplads og eventplads. I nærområdet findes eksisterende muligheder for overnatning.

- Haraldskær - Langs Hærvejen skal der udvikles stærke Hærvejsknudepunkter, hvor services og aktiviteter relateret til Hærvejen koncentrerer. Der lægges særligt vægt på adgang til overnatning og indkøb samt services som bad og toilet. Knudepunkterne skal skabe bedre brugeroplevelser og et afsæt for, at klynger af aktører og levedygtige forretninger kan udvikles. Et besøg på Hærvejen skal desuden være overskueligt i planlægningen af turen og ude på ruten. Derfor skal etaperne have en passende længde, markerede start- og stopsteder samt regelmæssigt tilgængelige faciliteter, som imødekommer gæsternes behov. Haraldskær Avlsgård kan tilbyde et nyt start- og stopsted på vandreruten og fungere som både Hærvejsknudepunkt og som signaturoplevelse midt i Vejle Ådal. Her er nærhed til overnatningsfaciliteter, spisested og indkøb, nem adgang til kollektiv transport i form af busser og kort afstand til både togstationen i Vejle og lufthavnen i Billund. Den korte afstand til Vejle giver mulighed for at tiltrække nye målgrupper til kortere ture på Hærvejen. Avlsgårdens nordfløj videreudvikles med flere faciliteter for vandrere og cyklister - bl.a. omdisponeres del af stald til formidling (filmvisning), der laves et ekstra rum til ophold, og køkken og madpakkerum opgraderes. Der udvikles en film, der fortæller om Hærvejens forløb gennem det store istidslandskab. Faciliteterne vil også kunne benyttes af lokale borgere, foreninger, frivillige, institutioner, hotellets gæster og vil på den måde kunne inspirere til ture på Hærvejen og understøtte fællesskaber.
- Anesminder Store natur-, kultur- og historiske oplevelser skal være med til at styrke Hærvejens kernefortælling, brand og appel til vandrere og cyklister. Signaturoplevelser af national og international værdi kan udvikles til oplagte ankerpunkter for oplevelser, formidlingstilbud og lokale initiativer i tilknytning til ruten – og kan være med til at skabe kvalitet og servicetilbud til Hærvejens brugere, ligesom det kan være en løftestang for lokal udvikling af fællesskaber, aktiviteter og erhverv. Attraktioner langs Hærvejen er oplagte ankerpunkter for oplevelser, formidlingstilbud og lokale initiativer i tilknytning til ruten – både løbende og i større, samlede events. Der er brug for flere virksomheder og oplevelsesmuligheder langs Hærvejen for at højne udbud og kvalitet og tiltrække nye målgrupper. Samtidig skal der på Hærvejen udvikles stærke Hærvejsknudepunkter, hvor service og aktiviteter koncentrerer. I Jelling løber Hærvejsruten lige gennem Monumentområdet med Jellingstenene, de to gravhøje, kirken, skibssætningen og palisaden. Fra Hærvejen er der kun få skridt til gården Anesminder, hvor formidlingen af Monumentområdets vestlige palisade er under færdiggørelse, ligesom selve Hærvejsforløbet i Monumentområdet også får et løft i kvalitet og formidling. Gården Anesminder bevares som et trelænget anlæg, og ombygges til et centralt samlingssted for Hærvejens brugere, borgere og øvrige turister. Sydlige længe ombygges til at indeholde madpakkerum, thekøkken, bad og toiletter. Laden ombygges til dels at indeholde formidling om Hærvejen og vikingernes måde at transportere sig på over land og vand. Og dels et stort multrum, som kan benyttes til store events, fx. i forbindelse med Hærvejsløbet og lignende. Den nordlige længe ombygges til ophold, værksteder, formidling og toiletter. Tidligere forvalterbolig ombygges til tre lejligheder, der kan tilknyttes Hærvejsovernatning, kunstnerophold mv. Garageanlæg ombygges til et fleksibelt rum med plads til grupper. Udendørs etableres der et stort grønt legeområde, hvor vikingetid og Hærvej naturligt indgår og hvor madpakkesteder og vandpost kombineres med fortællinger og mulighed for events.
- Rutejustering - Hærvejen har brug for flere kvalitetsbårne og markedsrelevante overnatningsmuligheder og et større servicetilbud, hvis ruten for alvor skal være relevant for vandrere og cyklister, der ikke kun går den lille tur, men vil være på Hærvejen i flere dage. Ved at justere på vandrerutens forløb fra Jelling til Haraldskær kan der på ruten fremover tilbydes vandrehjem, hotelovernatning, shelters, bålpladser, offentligt toilet, thekøkken, ophold, drikkevand og indkøbsmulighed. Ruten foregår som udgangspunkt langs offentlig vej og længden vil være den samme. Ruten kobles på med den samlede Hærvejswayfinding og justeres i praksis ved skiltning.

- Vandresløjfe - Hærvejen skal tilbyde attraktive forløb gennem afvekslende landskaber og give både store og små natur- og kulturoplevelser, der er udviklet, formidlet og tilrettelagt efter gæsternes behov. En oplagt udviklingsmulighed er certificerede vandresløjfer i tilknytning til ruten. Der laves en vandresløjfe fra Hærvejsvandrerruten gennem Egtvedpigens landskaber til den nye portal ved Egtvedpigens Verden. Sløjfen foregår langs offentlig vej og der er en gåafstand på ca. tre km fra Hærvejsvandrerruten til Egtvedpigens Portal. Sløjfen tilbyder flere muligheder for vandringen retur - alt efter hvilken retning man er på vej i. Der kan ligeledes laves en sløjfe på cykelrutens forløb. Sløjfen kobles med den samlede wayfinding og vil knytte fortællingen om Egtvedpigens og menneskets vandring i historien sammen med nutidens brugere af Hærvejen.

Vejles Hærvejsprojekter har alle høj Hærvejsværdi og understøtter Hærvejsstrategiens principper om at få flere ud i naturen, øge kvaliteten af Hærvejen, udvikle oplevelser og udbygge services og faciliteter. Projekterne vil styrke Hærvejen som destination og skabe en udvikling, der bidrager til rutens internationale gennemslagskraft som en 'must see' cykel- og vandredestination. En udvikling, der skal afføde lokal vækst også i skuldersonerne og sikre, at brugerne af Hærvejen altid har steder at spise og drikke, sove og opholde sig. På Hærvejen møder det lokale det internationale.

Ovenstående Hærvejsprojekter er samlet estimeret til 70,5 mio. kr. Derudover har Vejle Kommune i 2020-22 bidraget med samlet 3,5 mio. kr. til udvikling af Egtvedpigens (konkurrence) og Anesminde (opkøb gård/jord samt konkurrence).

Der ansøges 1.3.2023 fond om 40 mio. kr. som medfinansiering til realisering af ovenstående projekter.

Foruden ovenstående projekter arbejdes der sideløbende også med at udvikle oplevelser ved Gudenåens og Skjernåens udspring, ligesom der arbejdes med at udvikle formidling og faciliteter ved Ravningsbroen. Vejles Hærvejsindsats sammentænkes med Landsbyvandrerruten, med Kyst til Kyst stien, med realiseringen af GudenåStien og med Vejle Ådal og Fjord samarbejdet.

Forvaltningen giver på mødet en kort gennemgang af Vejles Hærvejsprojekt og ansøgningsproces.

Klima og resiliensvurdering

Hærvejsprojektet understøtter Vejle Kommunes strategi for bæredygtig turisme. Projektet understøtter også kommunens klimaplan om reduktion af CO₂. Bl.a. ved at skabe gode forhold for vandrere og cyklister og ved at sikre god tilkobling til kollektiv transport. Det samlede Hærvejsprojekt søger desuden at understøtte små lokale erhverv - eksempelvis overnatning, bespisning, oplevelser mv. Delprojekterne understøtter Vejle Kommunes strategi for bæredygtigt byggeri ved genanvendelse af eksisterende bygninger samt genanvendelse af materialer. Der er arbejdet med en bevidst differentiering mellem opvarmede og uopvarmede bygningsarealer med henblik på at minimere energiforbrug.

Sagens videre forløb

Sagen skal behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Sagen behandles sideløbende af Kultur og Idrætsudvalget, Teknisk Udvalg og Økonomiudvalget.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at der søges fondsmidler til medfinansiering af Hærvejsprojektet.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Bilag

Hærvejen_strategidokument

Punkt 29: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-23-21

Resume

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv end møder, når deltagelsen sker efter anmodning fra byrådet eller byrådets udvalg.

- Politisk styregruppemøde for blågrøn strategi, mandag 16. januar 2023, kl. 11.30 - 12.30
- Temadag om selskabsgørelse af kommunale affaldsydelser, tirsdag 24. januar 2023, kl. 9.30 - 15.30
- Fællesmøde TU/KMNU, tirsdag 7. februar 2023, kl. 16.00 - 17.00

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Godkendt, med tilføjelse af nedenstående aktiviteter;

- Klimaudvalget; Virksomhedsbesøg om klimaindsats hos Welcon 6. maj 2021 kl. 13-14.30
- Klimaudvalget; Studietur til Sønderborg 21. september 2021 kl. 9-16
- Fælles temadag for Bestyrelsen for Vejle Ådal og Fjord 2. juni 2021 kl. 12-17

Punkt 30: Meddelelser

00.22.00-A26-23-21

Resume

Meddelelser til og fra Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkning.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 31: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-23-21

Resume

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Klima, Natur- og Miljøudvalget.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Klima, Natur og Miljøudvalget.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkning.

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.